

EELNÕU

09.09.2025

Vangu liivakarjääri korrastamistingimuste esitamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81 lõike 3, ning tuginedes Saarde Vallavalitsuse XX.XX.2025 korraldusele nr XX ja Osaühing Eesti Killustik taotlusele, otsustan:

1.1. Anda ettevõttele Osaühing Eesti Killustik kaevandamisloa nr L.MK/331177 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseadusele.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada metsamaaks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased.

1.1.2.2. Karjääri küljed tuleb kujundada nii, et oleks välditud varingud, erosioon ning karjääri nõlvad tuleb katta taimestikule sobiva pinnasega. Tagada, et korrastatud ala ei kujutas oma iseärasusest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele.

1.1.2.3. Nõlvad ei tohi olla järsemad, kui on looduslik varisemisnurk.

1.1.3. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1. Mäeeraldise teenindusmaale ladustatud kooritud pinnast kasutada nõlvade tasandamiseks;

1.1.3.2 Metsamaaks silutud pinnase ülemine 0,5 m paksune kiht peab sisaldama materjali terasuurusega kuni 1 mm vähemalt 25% (massi järgi) ega tohi sisaldada kive (läbimõõduga üle 10 mm) enam kui 40%;

1.1.3.3 Projektis esitada mulla või kasvupinnase kasutamise ja käitluse arvestused ja määrata bioloogiliseks korrastamiseks vajalik mulla kogus. Kirjeldada ja põhjendada valitud mullakäitlus.

1.1.4. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1. Karjäärialal kujunev veetase peab vastama maatulundusmaa sihtotstarbelise kasutamise tingimustele. Metsamaal ei tohi põhjavee tase tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni maapinna madalamast kohast

1.1.5. Bioloogiline korrastamise nõuded:

1.1.5.1. Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda. Haljastusalaks ette nähtud ala võib jääda laineliseks, nõlvanurgaga alla 8°. Korrastamisprojektis anda bioloogilise korrastamise lahendus, sealhulgas määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv.

1.1.5.2 Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.

1.1.6. Lisatingimused:

1.1.6.1. Korrastamisprojektis põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.1.6.2. Korrastamiseks tuleb kasutada kaevandamise käigus kooritud katendit. Juhul, kui karjääri korrastamiseks ei piisa mäeeraldiselt eemaldatud katendist, võib korrastamisel kasutada lisaks ka mujalt (sh Rail Baltic ehituselt) toodud pinnast, sealhulgas pinnasejäätmekid. Korrastamiseks pinnasejäätmekid toomisel väljastpoolt karjääri ala tuleb korrastamisprojektis kirjeldada ja põhjendada vastav vajadus, milliseid looduslikke materjale jäätmekidga soovitakse asendada ja kogus (mahud, paigutus). Püsijäätmekid kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmekid, mille vastava käitlemise korral pole jäätmekid omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“.

1.1.6.3. Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määrmes nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.“.

1.1.6.4. Eelnevalt korrastamisprojekt kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskusega.

2. ASJAOLUD

Osaühing Eesti Killustik (registrikood 10126848; aadress Rõstla paekivikarjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile 05.09.2025 taotluse korrastamistingimuste väljastamiseks Vangu liivakarjääri mäeeraldisel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 09.09.2025 nr DM-133429-1).

Ettevõttele Osaühing Eesti Killustik on antud keskkonnaluba L.MK/331177 (kehtivusajaga 20.12.2019 - 19.12.2034), mille alusel kaevandatakse Vangu liivamaardlas Vangu liivakarjääri mäeeraldisel täite- ja ehitusliiva.

Vangu liivakarjäär asub Pärnu maakonnas, Saarde vallas, Kõveri külas riigile kuuluval maal, katastriüksusel Vangu liivakarjäär mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. (katastritunnus 71201:001:0449, maa sihtotstarve mäetööstusmaa 100%). Taotletava mäeeraldisel pindala on 23,58 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 24,43 ha.

Keskkonnaloale kantud korrastamise suunaks on metsamaa.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 80 lg 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekti*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt. Korraldusega esitab Keskkonnaamet kaevandamisloa omajale korrastamistingimused, lähtudes keskkonnamõju hindamise soovitustest (juhul kui see on hinnatud), kaevandamisloale kantud korrastamise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamusest. Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele, tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lg 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lg 5 alusel XX.09.2025 kirjaga nr DM-133429-2 kohaliku omavalituse üksuse ja maaomaniku arvamust Vangu liivakarjääri korrastamistingimuste esitamiseks, arvamuse andmise tähtajaks hiljemalt 10.10.2025.

Saarde Vallavalitsus XX.XX.2025 korraldusega nr XX ....

Maa- ja Ruumiamet ....

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandit või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *määrus*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõigete 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine.

Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik koostada keskkonnamõju hindamist Vangu liivakarjääri korrastamistingimuste andmisel.

3.3. Jäätmete kasutamine

Jäätmetekke vältimise ja jäätmehooldusmeetmete rakendamisel tuleb lähtuda jäätmeseaduses sätestatud jäätmehierarhiast, mille kohaselt on eelisjärjekorras jäätmetekke vältimine. Kui jäätmete tekkimist ei ole võimalik vältida, tuleb eelistada nende korduskasutamist või ringlusse suunamist.

Vangu liivakarjääri korrastamisel tuleb esmalt kasutada kaevandamise käigus eemaldatud katendit. Kui sellest ei piisa, võib korrastamisprojekti alusel kasutada täiendavalt püsijäätmeid, sealhulgas pinnase- ja mineraaljätmeid (nt täiteliiv, kivid, betoon, tellised). Ettevõtte peab

tagama, et kasutatav materjal vastab kehtestatud keskkonnanõuetele, ei sisalda ohtlikke aineid üle kehtestatud piirnormide ega orgaanikat (oksad, lehed jms). Karjääriala korrastamisel ei ole lubatud kasutada plastikut, metalli ega muid võõrseid sisaldavaid materjale, mis tuleb vastavalt jäätmehierarhiale suunata ringlusse.

Püsijäätmete kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeola omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“. Korrastamisprojektis tuleb esitada kasutatavate jäätmete liigid, kogused ja paigutus ning põhjendada, milliste looduslike materjalide asendamiseks neid kasutatakse.

VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.